

عنوان مقاله:

تعلیم و تربیت انتقادی و پیوند های آن با برنامه آموزش فلسفه برای کودکان

محل انتشار:

دوفصلنامه تفکر و کودک، دوره 3، شماره 5 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسنده:

ملیحه راجی - عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

خلاصه مقاله:

برنامه آموزش فلسفه برای کودکان، به منزله رویکردی تربیتی با محوریت گفت و شنود و با هدف پرورش تفکر مسئولانه، خلاق، و نقاد، متاثر از دیدگاه های تربیتی چندی است که در پژوهش های داخلی درباره برخی از آن ها تحقیق و بررسی صورت گرفته است. در این میان به دیدگاه تعلیم و تربیت انتقادی، که از دهه های پایانی قرن بیستم در فضاهای آموزشی دنیا تاثیر فراوانی داشته، کم تر توجه شده است. این مقاله، ضمن بررسی خاستگاه ها، ماهیت، و ویژگی های تعلیم و تربیت انتقادی یا رادیکال، این رویکرد را بنابر آرای برجسته ترین مربی آن، پائولو فریره، تبیین می کند. به این منظور ماهیت تعلیم و تربیت و مهم ترین مفاهیم و مضامین در اندیشه این مربی انتقادی قرن بیستم بررسی خواهد شد. نتایج مطالعات حاکی از برخی تشابهات در دو نگره تربیتی (رویکرد انتقادی و برنامه آموزش فلسفه برای کودکان) است که با روش استنتاجی به دست آمده است؛ شباهت هایی همچون پرورش تفکر و آگاهی انتقادی، طرح مسئله، آموزگار در نقش تسهیل گر، حلقه کندوکاو فلسفی و حلقه فرهنگی، شیوه آموزشی گفت و شنود بین آموزگار و دانش آموز به جای روش سنتی انتقال یک جانبه و تک گویانه مطالب از آموزگار به یادگیرندگان، مخالفت با تاکید صرف بر حافظه و حفظ طوطی وار مطالب، تاکید بر مشارکت فعال و آزادی عمل دانش آموزان و یادگیرندگان در فرایند آموزشی، تشویق به خوداندیشی و تفکر متاملانه که در هر دو دیدگاه به وضوح دیده می شود.

کلمات کلیدی:

تعلیم و تربیت انتقادی، فریره، حلقه کندوکاو، تعلیم و تربیت گفت و شنودی، طرح مسئله، تعلیم و تربیت رهایی بخش، تسهیل گر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1543855>

